

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
GREEK FONT SOCIETY

GFS COMPLUTUM

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

GFS Complutum

ελληνικά – open type

Γράφειμ Δήμος εἰκῶμ Εὐρώτα

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ COMPLUTUM

Το αρχαίο ελληνικό αλφάβητο εξελίχτηκε κατά τη διάρκεια της βυζαντινής περιόδου από κεφαλαιογράμματη σε μικρογράμματη γραφή και σταδιακά απόκτησε μια εντυπωσιακή ποικιλία καλλιγραφικών συνδέσμων και συμπλεγμάτων που καθόρισαν σημαντικά τη αισθητική του φυσιογνωμιά. Έως τα τέλη του 15ου αιώνα οι λατίνοι τυπογράφοι που έπρεπε να χρησιμοποιήσουν ελληνικά κείμενα στις εκδόσεις τους απέφευγαν αυτή την περίπλοκη επισεσυρμένη γραφή και χρησιμοποιούσαν γραμματοσειρές με τα εικοσιτέσσερα γράμματα του αλφαβήτου μόνο. Ένα εξαιρετικό παράδειγμα είναι αυτή που χρησιμοποιήθηκε για τη στοιχειοθεσία της Καινής Διαθήκης της περίφημης Κομπλουτενσιανής Πολύγλωσσης Βίβλου, την οποία είχε επιμεληθεί ο γνωστός λόγιος της περιόδου, Δημήτριος Δούκας. Τα στοιχεία είχε χαράξει ο Arnaldo Guillén de Brocar και όλη η έκδοση ήταν δημιούργημα του καρδινάλιου Francisco Ximénez στο Πανεπιστήμιο της Αλκαλά (Complutum) της Ισπανίας. Αποτελεί μια από τις διασημότερες γραμματοσειρές αυτής της πρώιμης τυπογραφικής παράδοσης και στις αρχές του 20ού αιώνα είχε χρησιμεύσει ως πρότυπο για τη χάραξη της γραμματοσειράς Otter Greek κατ' επιλογή του εξαιρετου

A FEW WORDS ABOUT COMPLUTUM

The ancient Greek alphabet evolved during the millenium of the Byzantine era from majuscule to minuscule form and gradually incorporated a wide array of ligatures, flourishes and other decorative nuances which defined its extrvaant cursive character. Until the late 15th century, typographers who had to deal with Greek text avoided emulating this complicated hand; instead they would use only the twenty four letters of the alphabet separately, often without accents and other diacritics. A celebrated example is the type cut and cast for the typesetting of the New Testament in the so-called Complutensian Polyglot Bible (1512), edited by the Greek scholar, Demetrios Doukas. The type was cut by Arnaldo Guillén de Brocar and the whole edition was a commision by cardinal Francisco Ximénez, in the University of Alcalá (Complutum), Spain. It is one of the best and most representative models of this early tradition in Greek typography which was revived in the early 20th century by the eminent bibliographer of the British Library, Richard Proctor. A font named Otter Greek was cut in

βιβλιογράφου της Βρετανικής Βιβλιοθήκης, Richard Proctor. Τα στοιχεία του Brocar δεν είχαν κεφαλαία και ο Proctor επέλεξε να προσθέσει μια σειρά, η οποία όμως δείχνει λίγο μεγάλη και άβολη. Η γραμματοσειρά δεν χρησιμοποιήθηκε παρά για την έκδοση ενός μόνο βιβλίου. Ο θάνατος του Proctor, το μεγάλο μέγεθος των στοιχείων και οι διαφορετικές αισθητικές αντιλήψεις της περιόδου δεν ευνόησαν στην ευρύτερη χρήση της. Η ΕΕΤΣ είχε συμπεριλάβει τον ψηφιακό σχεδιασμό της GFS Complutum Classic (με νέα κεφαλαία στοιχεία) από τον Γιώργο Δ. Μαθιόπουλο στην τιμητική έκδοση των Ολυμπιονίκων του Πινδάρου για τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας το 2004 και τώρα διαθέτει την ιστορική αυτή γραμματοσειρά ελεύθερα στο κοινό.

1903 and a book was printed using the new type. The original type had no capitals so Proctor added his own, which were rather large and ill-fitted. The early death of Proctor, the big size of the font and the different aesthetic notions of the time were the reasons that Otter Greek was destined to oblivion, as a curiosity. Greek Font Society incorporated Brocar's famous and distinctive type in the commemorative edition of Pindar's Odes for the Athens Olympics (2004) and the type with a new set of capitals, revived digitally by George D. Matthiopoulos, is now available for general use.

ΑΒΓΔΕΖΗΘΙΚΛΜΝΞΟΠΡΣΤΥΦΧΨΩ

ΆΈΉΊΏΌΥΎΰ

ΆΆΆΆΆΆΆΆΆΆΆΆ

ΆΆΆΆΆ

ΆΆΆΆ

ΈΕΈΕΈΕΈΈΈ

ΉΉΉΉΉΉΉΉΉΉΉΉ

ΉΉΉΉΉ

ΊΊΊΊΊΊΊΊΊ

ΌΌΌΌΌΌΌΌΌ

ΥΥΥΥΥΥΥΥΥ

ΰΰΰΰΰΰΰΰΰΰΰΰ

ΰΰΰΰΰ

αβγδεζηθικλμξοπρστυφχψως

άέήίϊΐόύϖϗ

άάάάάάάάάάάάάάάάάάάάάάάάάάάάάά

έέέέέέέέέ

ήήήήήήήήήήήήήήήήήήήήήήήήήήήήήή

ίίίίίίίίίίίίίίί

όόόόόόόόό

ύύύύύύύύύύύύύύύύύύύύύύύύύύύύύύ

ϖϗϘϙϚϛϜϝϞϟϠϡϢϣϤϥϦϧϨϩϪϫϬϭϮϯϰϱϲϳϴϵ϶ϷϸϹϺϻϼϽϾϿ

ΠΟΛΥΤΟΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΩΝ

COMPLUTUM ΛΕΥΚΑ 6 ΣΤΙΓΜΕΣ

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ των πνευματικών και καλλιτεχνικών παραδόσεων της Ελληνικής Αματολής και της ευρωπαϊκής Δύσης στην Κρήτη την εποχή της Βεμετοκρατίας οδήγησε σε διάφορες ζυμώσεις και δημιούργησε το κατάλληλο κλίμα για την ανάπτυξη και καρποφορία στο ημισέ εμρός πολιτισμού με πολλές εκφάσεις και ιδιαίτερες αποχρώσεις. Στην τελευταία ιδίως περίοδο της Βεμετοκρατίας στην οικοομική ενημερία των κρητικών πόλεων της πρωτεύουσας.

COMPLUTUM ΛΕΥΚΑ 7 ΣΤΙΓΜΕΣ

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ των πνευματικών και καλλιτεχνικών παραδόσεων της Ελληνικής Αματολής και της ευρωπαϊκής Δύσης στην Κρήτη την εποχή της Βεμετοκρατίας οδήγησε σε διάφορες ζυμώσεις και δημιούργησε το κατάλληλο κλίμα για την ανάπτυξη και καρποφορία στο ημισέ εμρός πολιτισμού με πολλές εκφάσεις και ιδιαίτερες αποχρώσεις.

COMPLUTUM ΛΕΥΚΑ 8 ΣΤΙΓΜΕΣ

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ των πνευματικών και καλλιτεχνικών παραδόσεων της Ελληνικής Αματολής και της ευρωπαϊκής Δύσης στην Κρήτη την εποχή της Βεμετοκρατίας οδήγησε σε διάφορες ζυμώσεις και δημιούργησε το κατάλληλο κλίμα για την ανάπτυξη και καρποφορία στο ημισέ εμρός πολιτισμού με

COMPLUTUM ΛΕΥΚΑ 9 ΣΤΙΓΜΕΣ

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ των πνευματικών και καλλιτεχνικών παραδόσεων της Ελληνικής Αματολής και της ευρωπαϊκής Δύσης στην Κρήτη την εποχή της Βεμετοκρατίας οδήγησε σε διάφορες ζυμώσεις και

COMPLUTUM ΛΕΥΚΑ 10 ΣΤΙΓΜΕΣ

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ των πνευματικών και καλλιτεχνικών παραδόσεων της Ελληνικής Αματολής και της ευρωπαϊκής Δύσης στην Κρήτη την εποχή της Βεμετοκρατίας οδήγησε σε

COMPLUTUM ΛΕΥΚΑ 12 ΣΤΙΓΜΕΣ

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ των πνευματικών και καλλιτεχνικών παραδόσεων της Ελληνικής Αματολής

COMPLUTUM ΛΕΥΚΑ 14 ΣΤΙΓΜΕΣ

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ των πνευματικών και καλλιτεχνικών παραδόσεων της Ελληνικής

Η συνάντηση των πνευματικών και καλλιτεχνικών παραδόσεων της Ελληνικής Αματολής και της ευρωπαϊκής Δύσης στην Κρήτη την εποχή της Βεμετοκρατίας οδήγησε σε διάφορες ζυμώσεις και δημιούργησε το κατάλληλο κλίμα για την ανάπτυξη και καρποφορία στο ημισέ εμρός πολιτισμού με πολλές εκφάσεις και ιδιαίτερες αποχρώσεις. Στην τελευταία ιδίως περίοδο της Βεμετοκρατίας στην οικοομική ενημερία των κρητικών πόλεων της πρωτεύουσας. Η συνάντηση των πνευματικών και καλλιτεχνικών παραδόσεων της Ελληνικής Αματολής και της ευρωπαϊκής Δύσης στην Κρήτη την εποχή της Βεμετοκρατίας οδήγησε σε διάφορες ζυμώσεις και δημιούργησε το κατάλληλο κλίμα για την αγάπη και καρποφορία στο ημισέ εμρός πολιτισμού με πολλές εκφάσεις και ιδιαίτερες αποχρώσεις. Στην τελευταία ιδίως περίοδο της Βεμετοκρατίας στην οικοομική ενημερία των κρητικών πόλεων της πρωτεύουσας.

ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΤΩΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΑ

- 1 Τῶν εἰσιόντων εἰς τὰ συσσίτια ἑκάστῳ Δεικνύων ὁ πρεσβύτατος τὰς θύρας, «διὰ τούτῳ» φησὶν, «οὐδεὶς ἐξέρχεται λόγος».
- 2 Δοκιμαζομένον μάλιστα παρ' αὐτοῖς τοῦ μέλαρος λεγομένου ζωμοῦ, ὥστε μὴ κρεαδίον δεῖσθαι τοὺς πρεσβυτέρους, παραχωρεῖν δὲ τοῖς μεαρίσκοις, λέγεται Διομύσιος ὁ τῆς Σικελίας τύραμμος τούτου χάριμ Λακωρικὸν μάγειρον πρίασθαι καὶ προστάξει σκενάσαι αὐτῷ μηδεμὸς φειδόμενον ἀμαλώματος· ἔπειτα γενσάμενον καὶ λυσχεράματα ἀποπτύσαι· καὶ τὸν μάγειρον εἰπεῖν, «ὦ βασιλεῦ, τοῦτομ δεῖ τὸν ζωμὸν γυμνασάμενον Λακωρικῶς καὶ τῷ Εὐρώτῃ λελουμένῳ ἐποψᾶσθαι».
- 3 Πιόμτες οἱ Λάκωμες ἐν τοῖς συσσιτίοις μετρίως ἀπίασι δίχρα λαμπάδος οὐ γὰρ ἕξεστι πρὸς φῶς βαδίζειν οὔτε ταύτην οὔτε ἄλλην ὁδόν, ὅπως ἐθίζωμαι σκότους καὶ μυκτὸς εὐθαρσῶς καὶ ἀδεῶς ὀδεύειν.
- 4 Γράμματα ἕμεκα τῆς χρείας ἐμάθηαμον· τῶν δὲ ἄλλων παιδευμάτων ξηνηλασίαν ἐποιοῦντο, οὐ μᾶλλον ἀμθρώπων ἢ λόγων. ἡ δὲ παιδεία ἡμῶν αὐτοῖς πρὸς τὸ ἄρχεσθαι καλῶς καὶ καρτερεῖν ποιοῦντα καὶ μαχόμενον μικᾶν ἢ ἀποθμῆσκειν.
- 5 Διετέλοντο δὲ καὶ ἄμεν χιτῶμος, ἐν ἱμάτιον εἰς τὸν ἐμμαντὸν λαμβάνομετες, ἀύχμηροὶ τὰ σώματα καὶ λουτρῶν καὶ ἀλειμμάτων κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπεχόμενοι.
- 6 Ἐκάθευδον δὲ οἱ μέοι ὁμοῦ κατ' ἴλην καὶ κατὰ ἀγέλην ἐπὶ στιβάδων, αἷς αὐτοὶ συμφοροντο, τοῦ παρὰ τῷ Εὐρώτῃ πεφνκότος καλάμον τὰ ἄκρα ταῖς χερσὶν ἄμεν σιδήρου κατακλάσαμετες· ἐν δὲ τῷ χειμῶνι τοὺς λεγομένους λυκόφομας ὑπεβάλλομεν καὶ κατεμείγμυσαν ταῖς στιβάσι, θερμαμτικὸν ἔχειν τι τῆς ὕλης δοκούσης.
- 7 Ἐρᾶν τῶν τῆν ψυχὴν σπονδαίωμ παίδων ἐφεῖτο· τὸ δὲ πλησιάζειν αἰσχροῦ μερόμιστο, ὡς τοῦ σώματος ἐρώματος ἄλλ' οὐ τῆς ψυχῆς· ὁ δὲ ἐγκληθεὶς ὡς ἐπ' αἰσχύνῃ πλησιάζωμ ἄτιμος διὰ βίου ἡμῶν.
- 8 Ἦθος ἡμῶν καὶ τοὺς μεωτέρους ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἐρωτᾶσθαι ποῦ πορεύομεται καὶ

Ζ Η Β
Η γ
θ Δ
Ο Π ρ
ι ρ
κ η
ι ρ κ η
λ μ
ξ σ μ
χ
ψ τ
ω

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Σπ. Μερκούρη 33
116 34
Αθήνα
+30 210 7251979
www.greekfontsociety.org

GREEK FONT SOCIETY
Sp. Merkouri 33 Str.
116 34
Athens
Greece
+30 210 7251979
www.greekfontsociety.org